

Til: **DVSs Medlemmer**

MEDDELELSE NR. 2009 – 2

1. Danske færdselstavler før 1955

Selskabets næste arrangement er et foredrag af *museumsinspektør Mette Schønberg* fra Danmarks Vej- og Bromuseum. Foredraget har titlen **Danske færdselstavler før 1955** og finder sted **onsdag den 1. april kl. 15.30 - 17.30** i **Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, København K.**

Mette Schønberg vil her fortælle om den spændende udvikling, der er sket med de danske færdselstavler i tiden frem til ca. 1955. I foredraget belyses bl.a., hvordan færdselstavlerne i en periode på knap 50 år skiftede form og farve samtidig med, at flere og flere skilte kom til. Foredraget vil blive krydret med billeder og tegninger af de gamle færdselstavler.

Færdselstavlernes kulturhistorie starter i bilismens barndom, da de første internationale advarselssymboler blev vedtaget i 1908. Efter nogle år gik de to danske automobilklubber Kgl. Dansk Automobilklub (KDAK) og Forenede Danske Motorejere (FDM) i gang med at sætte de første advarselstavler op i Danmark. Klubberne konkurrerede dog indbyrdes om at komme først i skiltekapløbet. De kunne heller ikke enes om skiltens form og farve. I slutningen af 1914 udstedte Justitsministeriet imidlertid et cirkulære, der lagde låg på skiltestriden.

Arkitekt Knud V. Engelhardt fremstillede i 1916 for KDAK og FDM en serie af 6 skilte, bl.a. dette "Indkørsel forbudt"-skilt. Foto: DVB.

I 1915-16 blev motorklubberne enige om et tavlesamarbejde. De fik grafiker og designeren Knud V. Engelhardt til at fremstille en fælles skilteserie med i alt seks tavler. Næste skridt var at klubberne gik sammen i "Det fælles Vejtavleudvalg" i 1919. Udvalget sørgede i samråd med politiet for, at godkendte tavler blev sat op på de danske veje indtil 1940'erne.

De danske færdselstavler ændrede udseende og farve og deres antal steg, når de internationale skilte regler blev ændret. Ved skilterevisionen i 1927-28 blev den runde advarselstavle afløst af et åbent, trekantet jernskilt. Farven på trekanten blev hurtigt ændret fra blå til gul, og i de nye tavleregler fra 1932 blev advarselstavlen dannebrogfarvet. I takt med, at bilkørsel i byerne blev øget i 1920'-30'erne, opstod der behov for flere forbudsskilte, f.eks. ”parkering forbudt”. Danskerne kunne nu også se rundkørsels- og fodgængerskilte i gadebilledet.

Fem dannebrogfarvede advarselstavler, som de så ud omkring 1940. Foto: DVB.

Da hovedvejsnettet blev indført i 1937, blev der fremstillet nye skilte til at afmærke de 18 nye hovedveje. Det internationale skilt for ”ubetinget vigepligt” blev sat op, hvor sideveje mandede ud i en hovedvej. Under 2. Verdenskrig kom der ikke nye typer færdselstavler på de danske veje. Først i løbet af 1950'erne blev antallet af færdselstavler igen forøget. De trekantede advarselstavler fik nu et sort symbol i stedet for et rødt, ligesom de har den dag i dag.

Alle er velkomne til foredraget, der som vanligt er gratis.

2. VEJHISTORIE nr. 16

Det seneste nr. af VEJHISTORIE er vedlagt hermed. Det skulle efter planen være udkommet i efteråret 2008, men da opsætning og trykning af bladet var blevet for bekosteligt hos det daværende trykkeri, måtte der findes en anden løsning. Det er nu lykkedes, således at bladet fremover kan sættes og trykkes inden for de økonomisk rammer, vi har til rådighed.

Med venlig hilsen

Ulrik Winther Blindum
Sekretær i DVS

Dansk Vejhistorisk Selskab
c/o Vejdirektoratet
Niels Juels Gade 13
Postboks 9018
1022 København K
E-mail: dvs@vd.dk